RTU studiju kurss "Modulis: Latviešu valoda un angļu valoda producentiem: stils "Daiļdarba teksta lingvostilistiskā analīze""

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA1533
Nosaukums	Modulis: Latviešu valoda un angļu valoda producentiem: stils "Daiļdarba teksta lingvostilistiskā analīze"
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Diāna Laiveniece - Doktors, Profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursā tiek aplūkoti daiļliteratūras valodiskie aspekti, galvenokārt leksiskas un sintakses līmenī. Tiek iepazīti tekstveides tipi un žanri, raksturojot valodas līdzekļus, kas izmantojami to izveidē. Tekstu produktivitāte tiek vērtēta no valodas estētikas un motivācijas viedokļa, t. i., vai autora izvēlētie valodas līdzekļi attaisno literāro ieguvumu: vai teksts ir pieņemams lasītāja gaumei, valodas izjūtai, cerībām un gaidām, kas ar šo tekstu potenciāli saistītas.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir rosināt izprast valodas līdzekļu daudzveidību un tā mērķtiecīga lietojuma iespējas daiļdarbā. Studiju kursa uzdevumi: - sniegt priekšstatu par neneitrālās leksikas vietu, nozīmi un iespējas daiļdarba teksta mākslinieciskajā izveidē, formulējot tās attieksmes ar normēto literāro valodu daiļliteratūras kontekstā; - palīdzēt apzināt sintakses potences daiļdarba teksta veidošanā; - palīdzēt izprast sociolingvistikas aspektu izmantojuma iespējas daiļliteratūras tēlu valodas formēšanā; - rosināt veidot kritisku viedokli par daiļdarbā izmantotā valodas materiāla kvalitāti.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Semināra ziņojums (mutvārdos) par valodas stila atdarinājuma autentiskumu. 2. Prezentācija (rakstveidā un/vai mutvārdos) par sinonīmiju/ antonīmiju kā daiļdarba mākslinieciskās izteiksmes līdzekli. 3. Teksta sintakses uzdevumu kopas izpilde (rakstveidā). 4. Valodas līdzekļu lietojuma analīze leksikas un sintakses līmenī brīvi izvēlētā daiļdarbā/daiļdarba fragmentā (mutvārdos un rakstveidā) saistībā ar personāža/atsevišķa tēla sociolingvistisko raksturojumu (runa atbilstoši dzimumam un/vai vecumam un/vai izglītībai, profesijai u. c.).
Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. Berelis, G. (2022). …rakstīt… Rīga: Orbīta. 2. Berelis, G. (1997). Klusums un vārds: esejas un apceres par literatūru. Rīga: Daugava, 11.–21.; 39.–107. lpp. 3. Rozenbergs, J. (1989). Teksts. L. Ceplītis, J. Rozenbergs, J. Valdmanis. Latviešu valodas sintakse. Rīga: Zvaigzne, 142–224. 4. Veidemane, R. (1977). Izteikt neizsakāmo: lingvistiskā poētika. Rīga: Liesma. Papildu / Additional: 1. Godiņš, G. (red.) (2018). Miera ķēķis. Kas stāv aiz teksta? Sarunas. Rīga: Latviešu valodas aģentūra. 2. Goldberga, N. (2004). Rakstīt par būtisko. No angļu val. tulk. S. Volšteine. Rīga: Jumava. 3. Frejs, Dž. N. (2009). Kā uzrakstīt sasodīti labu romānu. Tulk. V. Tomaševiča. Rīga: Zvaigzne ABC. 4. Sparāne-Freimane, D., Žolude, I. (red.) (2023). Rakstniecības laboratorija. Rīga: Dienas Grāmata. Interneta resursi / Internet resources: Šlāpins, I. (2012). Māksla turpināt rakstīt. https://www.satori.lv/article/maksla-turpinat-rakstit
Nepieciešamās priekšzināšanas	Tekstveide. Teksts sociālajā komunikācijā.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Ievads. Rakstnieku valodas pētījumu virzieni. Rakstnieka valodas stils. Valoda kā daiļdarba matērija – viens no daiļdarba analīzes komponentiem.	6	8	0	0
2. Jautājums par valodas autentiskuma attēlojumu atbilstoši daiļdarbā atspoguļotajam laikam un telpai.	6	8	0	0
3. Vārdu krājuma semantiskās mikrosistēmas – sinonīmija un antonīmija – kā daiļdarba tekstveides elementi. Sinonīmu un antonīmu galvenās funkcijas daiļdarbā.	6	8	0	0
4. J. Rozenberga tekstveides tipu klasifikācija – tēlojošā un vēstījošā, aprakstošā un informatīvā attieksmes daiļdarba tekstā.	6	8	0	0

5. Daiļdarbā izmantoto valodas līdzekļu analīze sintakses līmenī.	4	10	0	0
6. Valodas līdzekļi dažāda dzimuma, dažādu paaudžu (vecuma) cilvēku runas attēlojumam. Valodas līdzekļi izglītotu un neizglītotu personu runas attēlojumam (profesionālā diferenciācija) u. c.	4	10	0	0
Kopā:	32	52	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
1. Izprot un spēj definēt kursa pamatjēdzienus: tekstveides tips, runas autentiskums, citruna, sarunvalodas imitācija, vārdu krājuma semantiskā mikrosistēma u. c. 2. Spēj saskatīt, atšķirt, nosaukt un raksturot daiļliteratūras tekstā lietotos valodas līdzekļus. 3. Prot analizēt daiļliteratūras tekstu leksiskajā līmenī, vērtējot leksikas izmantojuma kvalitāti. 4. Prot analizēt daiļliteratūras tekstu sintakses līmenī, nošķirot teksta sintakses elementus. 5. Spēj veidot lietpratīgi vērtējošu attieksmi pret daiļliteratūras tekstā lietoto valodu. 6. Spēj interpretēt jautājumu par valodas lietojuma nozīmi daiļliteratūras tekstā.	Metodes: 1. Semināra ziņojums. 2. Prezentācija. 3. Teksta sintakses uzdevumu kopa. Eksāmens: valodas līdzekļu lietojuma analīze. Kritēriji: studiju kursa kopējam novērtējumam izmantota kriteriālā vērtēšana: 1. Iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, 2. Iegūtās prasmes un kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Semināra ziņojums	25
Prezentācija	25
Teksta sintakses uzdevumu kopa	25
Eksāmens: valodas līdzekļu lietojuma analīze.	25
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	